

Openbaar

Zaaknummer: 277503

Informatienota voor de Raad

Antwoord op schriftelijke vragen fractie Welzijn Druten: Antwoord Raadsvragen Transformatorhuisje in Het Haagje, wijk Buitenhof

Collegedatum: 4 februari 2025

Kernboodschap

Door het plaatsen van trafo huisjes probeert Liander aan de hoge stroomvraag te voldoen en problemen in het net op te lossen. De enige formele rol van de gemeente hierin is het beschikbaar stellen van de grond. Het zoekgebied voor het plaatsen van een trafo huisje is vanwege allerlei (technische) voorwaarden heel beperkt, daarom komen deze soms op zichtbare locaties te staan. Burgerparticipatie in locatiekeuze is dan ook niet mogelijk. Er wordt rekening gehouden met het inpassen in de buurt qua aanzicht en veiligheid. Liander neemt maatregelen tegen graffiti en beplakking.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
7-01-2025	Collegebesluit locatiebepaling trafo Het Haagje Z/24/268623

Antwoord van het college

In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen

- 1. Aanzien van de wijk: Hoe kan het dan dat het aanzicht van deze wijk, dat al bijna 20 jaar in stand wordt gehouden door de bewoners, nu van bovenaf zo drastisch kan worden beïnvloed?**

De toenemende vraag naar energie zorgt dat het stroomnet de behoefte niet meer aan kan. Liander zorgt als netbeheerder voor het verbeteren hiervan. Dit brengt met zich mee dat veel meer transformator huisjes moeten worden gebouwd. Dit is een project van Liander en de gemeente is wettelijk verplicht om mee te werken door de grond beschikbaar te stellen. Liander bepaalt dan ook hoe veel trafo huisjes er moeten komen en in welk gebied ze komen te staan.

Voor een goede dekking van het gebied dat zo'n trafo bedient, kunnen deze huisjes niet zomaar overal worden neergezet. Sterker nog, de zoekgebieden van de beoogde locaties zijn erg klein. De keuze om een trafohuisje maar op een andere plek te bouwen of bijvoorbeeld een groot stuk op te schuiven is er dan ook niet. De locatie waar het hier om gaat, is dan ook op die manier zorgvuldig gekozen.

Wel probeert de gemeente waar het nodig is om het aanzicht van een trafo huisje te verbeteren. Dit kan bijvoorbeeld door het omringen van een groene haag. Natuurlijk wordt op deze locatie niet willekeurig een haag neergezet en is de gemeente zich bewust van de regels voor de bewoners van Het Haagje. In overleg met de bewoners kan deze op precies dezelfde hoogte worden gehouden als de andere hagen of als dat gewenst is hoger om het trafohuisje meer uit het zicht te onttrekken.

2. Burgerparticipatie: De gemeente Druten en uw college spreken regelmatig over het belang van burgerparticipatie. Waarom zijn de omwonenden van het Haagje niet in een vroeg stadium betrokken bij het proces van locatiebepaling voor dit transformatorhuisje?

Om tot een geschikte locatie te komen voor een trafohuisje, moet aan vele voorwaarden worden voldaan. Zowel vanuit Liander als de gemeente. Denk hierbij aan (technische) aspecten zoals ondergrondse infrastructuur, de reikwijdte van de trafo, beschikbare openbare ruimte en gemeentelijk beleid. Hierin wordt ook gekeken naar locaties die zo veel mogelijk uit het zicht zijn. Omdat de geschikte locaties al zo beperkt zijn en de gemeente met Liander snel en efficiënt moet kunnen handelen om aan de energiebehoefte te voldoen, is participatie hierin niet mogelijk. Dit resulteert er soms helaas in dat het trafohuisje in het zicht van woningen komt te staan. De gemeente is dan verplicht om medewerking te verlenen, maar houdt hierbij wel zo veel mogelijk rekening met de wensen van de buurtbewoners. Ook wordt de trafo dan zo goed mogelijk ingepast in het uiterlijk van de buurt. Bijvoorbeeld door deze uit het zicht te onttrekken met groene beplanting, het laten plaatsen van een sedum dak op de trafo of het aanpassen van de kleur.

3. Veiligheid van kinderen Dit transformatorhuisje zal geplaatst worden op een locatie waar dagelijks veel jonge kinderen spelen. Dit roept bij ons de vraag op welke onderzoeken zijn uitgevoerd met betrekking tot de veiligheid van de kinderen in deze situatie. Hoe is bijvoorbeeld het risico beoordeeld dat kinderen de straat oprennen als zij in de buurt van het huisje spelen?

Bij de beoordeling van mogelijke locaties voor een trafohuisje kijkt de gemeente naar het verkeers- en veiligheidsaspect. De trafohuisjes worden altijd zo geplaatst dat er vanaf de weg ruim voldoende zicht is op ander verkeer en eventuele spelende kinderen.

4. Vergunningplicht Hoe kan het dat inwoners van Druten verplicht zijn om een omgevingsvergunning aan te vragen voor bijvoorbeeld een tuinhuisje van 9 m² in hun achtertuin, terwijl er voor een kolossaal transformatorhuisje van 27 m², dat het aanzicht van de hele wijk beïnvloedt, geen vergunning nodig lijkt te zijn? Kunt u dit toelichten?

Voor Liander gelden andere vergunningsregels dan voor bewoners.

Liander mag als netbeheerder binnen bepaalde grenzen vergunningsvrij bouwen volgens het Besluit Omgevingsrecht. Dit geldt voor bouwwerken die noodzakelijk zijn voor de infrastructuur van het elektriciteitsnet. Een tuinhuisje is niet noodzakelijk voor deze infrastructuur. Liander mag vergunningsvrij bouwen tot maximaal 15 m² oppervlakte. Het trafohuisje van Liander heeft een afmeting van 2,10 meter x 3,80 meter, dus een oppervlakte van ongeveer 8 m².

De 27 m² slaat op de afmeting van het totale gebruikte oppervlakte inclusief omliggend looppad.

5. **Graffiti en beplakking: Inwoners maken zich zorgen dat het transformatorhuisje vatbaar zal zijn voor graffiti of ongewenste beplakking. Dit is geen ongebruikelijk probleem bij dergelijke objecten. Deelt het college deze zorgen? En zo ja, welke maatregelen zullen worden genomen om dit risico te minimaliseren?**

Om te voorkomen dat dit soort dingen snel voorkomen wordt het volgende gedaan. Trafohuisjes worden voorzien van een graffiti-afwerende laag. Bevuiling of beplakking van het trafohuisje wordt verwijderd door Liander.

6. **Tegenprestatie van Liander In het verleden hebben inwoners van deze wijk, in ruil voor het plaatsen van een vaste vlaggenmast op het Haagje door de gemeente, de verplichting gekregen om zelf rond het hofje het onkruid te onderhouden. Uiteindelijk hebben zij door deze verplichting afgezien van het plaatsen van een vaste vlaggenmast. Is aan Liander in dit geval een vergelijkbare tegenprestatie gevraagd? Zo ja, wat houdt deze in? Zo nee, waarom niet?**

Liander plaatst transformatorhuisjes om ervoor te zorgen dat er stroom beschikbaar is in de hele gemeente. Zonder deze huisjes zou het niet mogelijk zijn om dingen te doen zoals je wasmachine gebruiken, lampen aan te zetten, zonnepanelen te gebruiken of een elektrische auto op te laden. Het is dus echt nodig om deze huisjes te plaatsen om de energiebehoefte van iedereen te kunnen dekken.

Het plaatsen van een lokale vlaggenmast is een heel andere situatie. Dit is niet te vergelijken met het werk dat bedrijven doen om te zorgen dat er genoeg stroom is voor de steeds grotere vraag naar energie.

7. **Heroverweging van de locatie of aanpassing huidige plannen Wij zouden u dringend willen verzoeken om samen met de buurtbewoners te kijken naar alternatieve locaties in de wijk. Is het mogelijk om een plek te vinden die minder overlast veroorzaakt en beter aansluit bij de behoeften van de buurt, bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid en het behoud van het aanzicht? Mocht het echter niet mogelijk blijken om een andere locatie te vinden, is het dan mogelijk om aanpassingen te maken op de huidige locatie? Denk hierbij bijvoorbeeld aan gedeeltelijke plaatsing ondergronds of andere maatregelen die de impact op het aanzicht en de omgeving minimaliseren.**

Zoals hiervoor aangegeven, zijn Liander en de gemeente gebonden aan strikte (technische) eisen, waardoor bewonersparticipatie in het bepalen van een locatie niet mogelijk. Heel soms is er de mogelijkheid een paar meter te schuiven binnen de gestelde eisen.

In deze situatie heeft het college ervoor gekozen om binnen deze gestelde eisen de trafo locatie wat op te schuiven naar aanleiding van de wensen van de bewoners.

Ondergrondse plaatsing is verder ook niet mogelijk in het kader van de veiligheid van zowel omwonenden als medewerkers van Liander.